

จับตา พ.ร.บ.โลกร้อนเปิดเกมคาร์บอน คาด 3 ปีสร้างอาชีพใหม่ 5 หมื่นตำแหน่ง

วันที่ 11 มกราคม 2569

ประเทศไทยได้เริ่มก้าวสำคัญครั้งประวัติศาสตร์ในด้านนโยบายสภาพภูมิอากาศ โดยเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2568 คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. .... ซึ่งนับเป็นกฎหมายด้านโลกร้อนฉบับแรกของไทย และจะกลายเป็นหมุดหมายสำคัญที่จะวางระบบการบริหารจัดการสภาพภูมิอากาศของประเทศอย่างครบวงจร ทั้งในด้านการลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อความเสี่ยงเชิงภูมิอากาศ และการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจไทยในโลกยุคคาร์บอนต่ำที่กำลังก้าวเข้ามาอย่างเต็มรูปแบบ

หนึ่งในหัวใจสำคัญของร่างกฎหมายคือ การนำ “กลไกราคาคาร์บอน” (Carbon Pricing) เข้ามาเป็นเครื่องมือหลักเพื่อผลักดันให้ภาคธุรกิจปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการค้าไปสู่รูปแบบใหม่ที่ไม่เพิ่มภาระต่อสิ่งแวดล้อม โดยเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ที่เตรียมบังคับใช้ในกฎหมาย ประกอบด้วย ระบบซื้อขายสิทธิปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ETS) ภาษีคาร์บอนในประเทศ มาตรการปรับราคาคาร์บอนข้ามพรมแดน (CBAM) ให้เทียบเคียงกับมาตรฐานของสหภาพยุโรป รวมถึงระบบคาร์บอนเครดิต ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมโครงการที่มุ่งลดการปล่อยก๊าซและเพิ่มการดูดซับคาร์บอน นอกจากนี้ร่างกฎหมายยังมีการจัดตั้ง “กองทุนภูมิอากาศ” เพื่อสร้างระบบเงินหมุนเวียนในเศรษฐกิจสำหรับการลงทุนด้านลดก๊าซเรือนกระจก ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน พร้อมทั้งสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านของระบบเศรษฐกิจไทยให้ไปสู่โครงสร้างที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในระดับต่ำ และสามารถแข่งขันทางการค้าในระดับสากลได้อย่างมั่นคง

ธุรกิจ 69% ยังไม่มีแผนสีเขียว

ดร.กรรณิการ์ ธรรมพานิชวงศ์ หัวหน้ากลุ่มงานวิจัย สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์เปิดเผยว่า จากจำนวนบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตลาด mai ที่มีอยู่ทั้งสิ้น 781 บริษัท มีเพียง 31% ที่มีแผนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ส่วนอีก 69% ยังไม่มีการกำหนดแผนลดการปล่อยก๊าซ เนื่องจากเผชิญข้อจำกัดด้านเงินทุน การเข้าถึงแหล่งการเงิน และยังไม่มียุทธศาสตร์ที่มีผลบังคับอย่างเพียงพอที่จะจูงใจให้เกิดการลงทุนในเทคโนโลยีลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

อย่างไรก็ดี หากประเทศไทยต้องการบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ให้เร็วขึ้นอีก 15 ปี หรือภายในปี 2593 การขับเคลื่อนจำเป็นต้องเกิดขึ้นผ่านปัจจัยสำคัญ 6

ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 การเร่งผลักดันร่าง พ.ร.บ.การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้แล้วเสร็จ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ประการที่ 2 คือการออกมาตรการกำหนดราคาคาร์บอนที่เหมาะสมกับบริบทของไทย เพื่อให้ธุรกิจเกิดกระบวนการ Internalize หรือการนำต้นทุนภายนอกจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเข้ามารวมในต้นทุนการผลิตของตนเอง

ประการที่ 3 คือ การปลดล็อกกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนด้านการลดการปล่อยก๊าซ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประการที่ 4 คือ การสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก เช่น การใช้สินเชื่อสีเขียว (Green Loan) และพันธบัตรสีเขียว (Green Bond) ควบคู่กับการสร้างความตระหนักรู้แก่ผู้บริโภคและภาคธุรกิจให้เห็นถึงความสำคัญของการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อสร้างแรงกดดันจากตลาดและผู้บริโภค

ประการที่ 5 คือการสนับสนุนให้ภาคธุรกิจตรวจวัดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร และผลิตภัณท์อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นรากฐานในการวางแผนและลงมือปฏิบัติเพื่อลดการปล่อยก๊าซ โดยควบคู่กับการพัฒนาระบบตรวจวัด รายงานผล และทวนสอบ (MRV) ให้มีมาตรฐานสากล เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือแก่ข้อมูลคาร์บอนของประเทศไทย

และ ประการที่ 6 คือ การมีมาตรการบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำต่อกลุ่มเปราะบาง (Just Transition) เช่น การทบทวนเงินอุดหนุนด้านเชื้อเพลิงฟอสซิล และการจัดใช้มาตรการคุ้มครองทางสังคมต่าง ๆ เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านเกิดขึ้นได้โดยลดแรงต่อต้านทางการเมือง

พ.ร.บ.โลกร้อนสร้าง 4 งานใหม่

ด้าน นายตรีเทพ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โกลบอล คาร์บอน คอร์ปอเรชั่น จำกัด หรือ GCC เปิดเผยว่า การบังคับใช้ พ.ร.บ.การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (พ.ร.บ.โลกร้อน) ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในปี 2569 นี้ จะเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์การทำงานสายสิ่งแวดล้อม สร้างอาชีพใหม่ และทำให้เกิดความต้องการบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับปฏิบัติการและระดับผู้เชี่ยวชาญ โดยเฉพาะใน 4 กลุ่มงานหลัก ได้แก่

1.กลุ่มงานพัฒนาความยั่งยืนองค์กร เช่น เจ้าหน้าที่พัฒนาความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่พัฒนาความยั่งยืนด้านสังคม เจ้าหน้าที่พัฒนาความยั่งยืนด้านธรรมาภิบาล ซึ่งในปัจจุบันหลายบริษัท โดยเฉพาะกลุ่มบริษัทมหาชนเริ่มมีการเปิดตำแหน่งดังกล่าว เพื่อรับคนเข้าทำงานมาพักใหญ่แล้ว

2.กลุ่มที่ปรึกษาและนักวิเคราะห์ด้านการจัดการก๊าซเรือนกระจก เช่น ที่ปรึกษาด้านการประเมินก๊าซเรือนกระจก ที่ปรึกษาความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อออกแบบมาตรการใน

การลดผลกระทบ (Mitigation) และรับมือ (Adaptation) เจ้าหน้าที่โครงการพลังงานหมุนเวียน นักวิเคราะห์ด้านความยั่งยืน

3. กลุ่มงานตรวจสอบและทวนสอบรายงานการประเมินก๊าซเรือนกระจก Validator หรือ Verifier ซึ่งทำหน้าที่คล้ายคลึงกับ Audit ของฝั่งบัญชี แต่เปลี่ยนมาทำหน้าที่ตรวจสอบรายงานก๊าซเรือนกระจก หรือสิ่งแวดล้อมให้แก่บริษัทต่าง ๆ โดยตรง

และ 4. กลุ่มงานการจัดการและซื้อขายคาร์บอนเครดิต เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจวัดบัญชีคาร์บอนเพื่อการลดและชดเชย ผู้จัดการด้านการซื้อขายคาร์บอนเครดิต

3 ปีต้องใช้ จนท. 5 หมื่นคน

ซึ่งประเมินว่าตลาดแรงงานไทยจะต้องการบุคลากรในสายสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นกว่า 50,000 ตำแหน่ง ในช่วง 3 ปีข้างหน้า และจะมีหลายตำแหน่งงานที่จะประสบปัญหาบุคลากรขาดแคลน เช่น ผู้ตรวจสอบ หรือ Validator ผู้ทวนสอบ หรือ Verifier เพราะนิติบุคคลในไทยกว่า 800,000 รายทั่วประเทศจะต้องประเมิน บันทึกการปล่อยคาร์บอนฟุตพริ้นท์ และจัดทำรายงาน โดยมีทั้งที่ปรึกษา ผู้ตรวจสอบ และผู้ทวนสอบเข้ามาดูแลทุกปี

ขณะที่จำนวนบุคลากรที่ได้รับใบอนุญาตในไทยปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นที่ปรึกษา ซึ่งมีเพียง 530 กว่าคน (ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) ผู้ตรวจสอบ ผู้ทวนสอบมีเพียงระดับ 100 กว่าคนบริษัทผู้ตรวจสอบและผู้ทวนสอบ หรือ VB (Verification Body) VVB (Validation & Verification Body) ในไทยที่ได้รับการรับรองมีประมาณ 20 กว่าบริษัทเท่านั้น บางบริษัทมีบุคลากรเพียงพอ ทั้งทำหน้าที่ตรวจสอบและทวนสอบได้ เพื่อรองรับกรณีโครงการ T-VER บางบริษัททำหน้าที่ได้เพียงการทวนสอบ เพื่อประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกองค์กร (CFO) และก๊าซเรือนกระจกผลิตภัณฑ์ (CFP) เท่านั้น

ทั้งนี้ สถานการณ์ดังกล่าวคล้ายคลึงกับหลายประเทศที่บังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มข้นแล้ว เช่น บางประเทศในกลุ่มอียู ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ หรือสิงคโปร์ ที่ประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรในสายงานที่ปรึกษา (GHG Consult) ผู้ตรวจสอบและทวนสอบ (Validator & Verifier) ส่งผลให้เกิดการกระจุกตัวของการดำเนินการตลอดกระบวนการ ไม่ว่าจะเป็นทำให้ความรู้ต่อนิติบุคคลต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มนิติบุคคลที่ยังคงมีการดำเนินธุรกิจต่อเนื่องสูงสุด 10 อันดับแรก และโฟกัสลงไปเฉพาะประเภทธุรกิจที่ส่งผลต่อการสร้างก๊าซเรือนกระจก หรือ Green House Gas ซึ่งมีประมาณ 140,000 กว่าราย อาทิ ธุรกิจก่อสร้างทั่วไป ธุรกิจร้านอาหาร ภัตตาคาร ธุรกิจการผลิตขนส่งอุปกรณ์เครื่องจักร ธุรกิจขนส่งขนถ่ายสินค้า ธุรกิจโรงแรมและห้องชุด

ตลอดจนการประเมินการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกและการตรวจสอบ ทวนสอบ เพื่อหาแนวทางในการลดก๊าซเรือนกระจกเหล่านั้น ซึ่งแน่นอนว่า หากประเทศไทยปรับเป้าหมายการปล่อยคาร์บอนเป็นศูนย์ หรือ Net Zero จากปี 2065 มาเป็นปี 2050 เร็วขึ้นจากเดิม 15 ปี การเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดคือ ต้องรู้ก่อนว่าแต่ละนิติบุคคลนั้น ๆ ปล่อยคาร์บอนเท่าไร เพื่อนำไปสู่แผนการลด ซึ่งหากบุคลากรในกระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้มีไม่เพียงพอ ย่อมนำมาซึ่งความล่าช้า จนเป็นเหตุหน้าพาประเทศไปสู่เป้าหมายไม่ได้อย่างที่ภาครัฐคาดหวัง

นายตรีเทพ กล่าวอีกว่า เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว GCC จึงร่วมมือกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น ในการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี การศึกษาสาขาวิทยาการจัดการนวัตกรรมทางธุรกิจ/การจัดการธุรกิจแบบบูรณาการ ระดับชั้นปีที่ 3-4 คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ เกี่ยวกับ Carbon Footprint-Net Zero เพื่อปลูกฝังและสร้างองค์ความรู้ให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งสร้างบุคลากรที่มีทั้งทักษะ วิชาการ และความเข้าใจเชิงปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาบุคลากรในสายงานนี้ โดยคาดว่าจะผลิตบุคลากรได้กว่า 300 คนต่อปี...

อ่านข่าวต้นฉบับได้ที่ : <https://www.prachachat.net/economy/news-1947997>